

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы
Югары Тәкермән авыл жирлеге Башкарма комитеты

«23» августа 2021ел

№ 20

"Минзэлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә
2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын
кабул итү турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Югары Тәкермән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге Башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘМ:

1. Минзэлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Житәкчесе:

А. А. Шәрипова

А. А. Шәрипова

*Югары Тәкермән авыл әңирлегендә
2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү
Программасы*

Программа паспорты

Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы расланды.

Программаның Исеме:	"Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы".
Программаның заказчысы:	Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру. - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру - халыкны эш белән тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең ел саен артуы; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренәң өлешен арттыру; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; - кече эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү
Программа белән идарә итү	Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	РФ, ТР бюджеты, жирлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar, кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Минзәлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл җирлеге Советы

Программа бүлекләре:

- 1. Минзәлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.**
- 2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.**
- 3. Программага социаль-икътисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.**
- 4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.**
- 5. Минзәлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары**

1. Минзәлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районының Югары Тәкермән авыл жирлегендә Кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте ярдәмендә ныгый бара.

2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Минзәлә муниципаль районының Югары Тәкермән авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фонында үз финанс чараларың житмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмат житкермәү, административ киртәләр һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда һақимият органнарының төгәл регламентлары булмау;;

Эшқуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар қабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль жаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм кооперацияне җайга салу, шулай ук эшқуарларда күмәк ихтыяҗ туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен җирле һақимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-иқътисадыи нәтижәләлегенә көтелгән бәя

Программа Минзәлә муниципаль районының Югары Тәкермән авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда иқътисадыи һәм социаль стабільлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшқуарлыкның барлыкка килүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай иқътисадыи мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне иқътисадыи яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- җирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт һақын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сэлэтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәмин итү;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- асыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элементә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5.

**Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне
мәсьәләләре буенча үсеш программасының төп чаралары**

№ т/ б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вакыты
1	2	3	4	5
<p align="center">1. Кече һәм урта эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләرن киметү</p> <p align="center">2.</p>				
1	Эшқуарлык өлкәсендә норматив-хокукый базаны булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатләрен яраштыруны тәмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнең төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенә төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә күчерү, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

3	Коррупциягә каршы тору чараларын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү һәм тарату коррупциягә каршы тәртипнең унай тәжрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшкуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
---	--	--	----------------------	-----------------

2. Эшкуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын һәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрен булдыруга һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	РФ,ТР бюджеты	2021-2025 еллар.
3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	ТР бюджеты	2021-2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү

1	Минзэлэ муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшқуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшқуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит бирү .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшқуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшқуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзэлэ муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү				
1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге Башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында " түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү, эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында урта тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр эшләү, эшкуарларның контрольлек итүче, күзәтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматлылыгын арттыру	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар
5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру				
1	Кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәҗрибәсен тарату, Минзәлә шәһәр жирлегенә социаль-иқтисадый	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

		үсешендө кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау		
--	--	---	--	--